

LEGISLATIVA KRIZOVÝCH SITUACÍ



PRÁVNÍ ASPEKTY KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ STÁTU

- ❑ krizová opatření v rámci krizového řízení státu provádějí zpravidla orgány státní správy
- ❑ krizová opatření se zpravidla realizují i prostřednictvím omezování zájmu jednotlivce před veřejnými zájmy
- ❑ stát musí zabezpečit, aby ani v krizových situacích nedošlo k bezpráví a musí garantovat aspoň nejnutnější rozsah práv a svobod
- ❑ proto musí už před vznikem krizové situace na území státu existovat právní úprava přesně vymezující čas, způsob a rozsah zásahu do práv a svobod občanů
- ❑ krizové řízení státu je založeno na zvláštním mechanismu výkonu veřejné moci:
 - uplatňování specifických prostředků výkonu veřejné moci (*určitá mocenská oprávnění státních orgánů a dalších subjektů*)
 - specifické institucionální zabezpečení státu (*bezpečnostní systém*)

PRÁVNÍ ASPEKTY KRIZOVÉHO ŘÍZENÍ STÁTU

- ❑ Úlohou státu v období krizových stavů tedy je:
 - garantovat nezbytně nutný rozsah práv a svobod občanů
 - chránit občany před bezprávím
 - materiálně a technicky pomáhat občanům překonávat důsledky krizového jevu
 - vytvořit podmínky pro přežití občanů
 - uvolnit dočasné síly, prostředky a zdroje na řešení krizového jevu
- ❑ Legislativa představuje:
 - tvorbu právních norem
 - činnost zákonodárných sborů
 - zákonodárnou moc (*zákonodárství*)
- ❑ Legislativní proces se uskutečňuje těmito kroky:
 - zákonodárná iniciativa (vláda, výbory parlamentu, poslanci)
 - připomínkování a projednání návrhu
 - hlasování o návrhu a jeho schválení
 - vyhlášení (*publikace*) právní normy

LEGISLATIVA KRIZOVÝCH SITUACÍ

☐ Představuje:

- proces tvorby právních norem na úseku krizového řízení *(tj. na úseku prevence vzniku krizových situací, přípravy na jejich řešení, vlastní řešení, jakož i odstraňování negativních následků krizových situací)*
- činnost vlády a věcně příslušných ministerstev a ostatních ústředních orgánů státní správy při přípravě návrhů právních norem na úseku krizového řízení a jejich předkládání parlamentu na schválení

☐ Zabývá se tvorbou právních norem na úseku:

- obrany státu
- ochrany občanů, majetku a životního prostředí
- vnitřní bezpečnosti a zabezpečování pořádku ve státě a v jednotlivých regionech

HIERARCHICKÁ STRUKTURA PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ ČR



MEZINÁRODNÍ HUMANITÁRNÍ PRÁVO

- ☐ neexistovalo mezinárodní humanitární právo
- ☐ války se vedly jen podle zvykového práva

2. polovina 19. století

- ☐ postupné vytváření norem mezinárodního humanitárního práva
- ☐ následně i úpravy zásad vedení ozbrojeného boje mezi státy

MEZINÁRODNÍ DOHODY VÁLEČNÉHO PRÁVA

*obecně
platné*

*o pozemních
bojích*

*o námořních
bojích*

*o leteckých
bojích*

o neutralitě

o zbraních

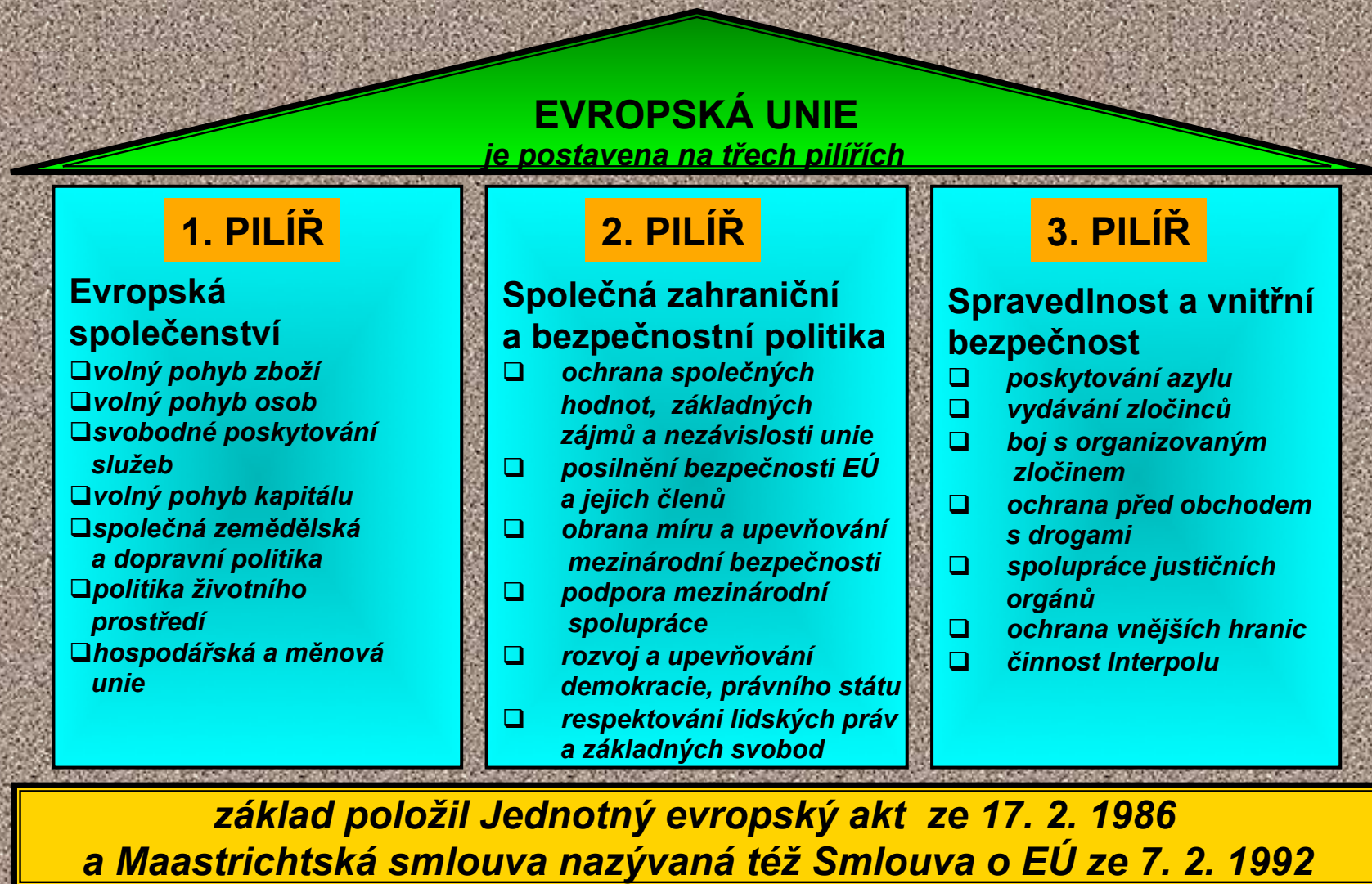
- ☐ mezinárodními smlouvami musí být zabezpečena ochrana lidských práv a základních svobod i ve specifických situacích v průběhu válečných konfliktů
- ☐ nikdy není možné zrušit práva uvedená v čl. 4, ods. 2 Paktu o občanských a politických právech

- ☐ právo na život
- ☐ zákaz mučení a nelidského zacházení
- ☐ zákaz otroctví a nevolnictví
- ☐ zákaz věznění pro neschopnost plnit smluvní závazky
- ☐ zákaz retroaktivity trestního práva
- ☐ právo na uznání právní subjektivity
- ☐ právo na svobodu myšlení, vyznání a náboženství

CHRONOLOGIE PŘIJÍMÁNÍ MEZINÁRODNÍCH PRÁVNÍCH NOREM na úseku humanitárního práva

1863	+	ŽENEVA	😊	založen Mezinárodní výbor pro pomoc raněným (později MV ČK)
1864	+	ŽENEVA	😊	Ženevská dohoda o zlepšení podmínek raněných v armádách v poli
1868	+	PETROHRAD	😊	Deklarace o zákazu používání výbušných nábojů ve válce
1899	+	HAAG	😊	Deklarace o zákazu střel „dum-dum“
1907	+	HAAG	😊	přijato devět Haagských dohod
1909	+	LONDÝN	😊	Deklarace týkající se práva v námořní válce (nikým neratifikovaná)
1913	+	OXFORD	😊	vydány zákony námořní války (Příručka institutu mezinárodního práva)
1922-3	+	HAAG	😊	Pravidla vzdušného boje (nedohodli se na závazné formě)
1925	+	ŽENEVA	😊	Protokol o zákazu používání dusivých, otravných anebo podobných plynů a bakteriologických prostředků ve válce
1928	+	HAVANA	😊	Dohoda o válečné neutralitě
1930	+	LONDÝN	😊	Dohoda o operacích pod vodou
1935	+	WASHINGTON	😊	Dohoda o ochraně uměleckých a vědeckých institucí a historických památníků
1936	+	LONDÝN	😊	Dohoda o operacích pod vodou
1949	+	ŽENEVA	😊	přijaty čtyři Ženevské dohody /ranění, zajatci, civilní osoby)
1954	+	HAAG	😊	Dohoda o ochraně kulturních památek v době ozbrojeného konfliktu
1977	+	ŽENEVA	😊	dva dodatkové protokoly k Ženevským dohodám z r. 1949
1980	+	ŽENEVA	😊	Dohoda o zákazu (obmezení) použití určitých druhů konvenčních zbraní

TVORBA PRÁVNÍHO ŘÁDU NA ÚSEKU BEZPEČNOSTI v Evropské unii



NÁSTROJE KRIZOVÉHO MANAGEMENTU

Evropské unie

**Základní nástroje určené na podporu procesu řešení politických krizí
(také i jiných krizových jevů v třetích zemích)**

- ☐ politická opatření
 - ☐ bilaterální dohody
 - ☐ vztahy s regionálními organizacemi
 - ☐ sankce a jiná represivní opatření
 - ☐ podpora třetích zemí
 - ☐ specializované sektorové nástroje
 - ☐ mimořádná finanční podpora
 - ☐ dlouhodobé geografické nástroje
 - ☐ mechanismus rychlé reakce na krizi
 - ☐ zastavení podpory
 - ☐ trvalá připravenost poskytnout podporu a možnost použití přechodných podporných opatření
 - ☐ humanitární pomoc
 - ☐ podpora dlouhodobého rozvoje
 - ☐ další v souladu s konkrétními podmínkami
- 

OBECNÁ LEGISLATIVA

oborová legislativa
krizového managementu

ostatní legislativa
krizového managementu

státní a územní správy

krizového managementu

obrany

utajovaných skutečností
a ochrany osobních údajů

hospodářských opatření

životního prostředí

jaderné bezpečnosti a zákazu
chemických zbraní

chemických látek a odpadů

podoblasti

obecně životní prostředí

ovzduší

voda

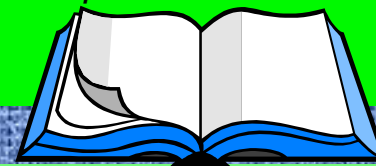
nebezpečné chemické látky
a přípravky

odpady

č.1/1993 Sb., Ústava České republiky

č.2/1993 Sb., Usnesení předsednictva České národní rady o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky

č.110/1998 Sb., Ústavní zákon o bezpečnosti České republiky



č.239/2000 Sb., Zákon o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů

č.240/2000 Sb., Zákon o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)

č.241/2000 Sb., Zákon o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů

prováděcí předpisy

K zákonu č.239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému

č.463/2000 Sb., Nařízení vlády o stanovení pravidel zapojování do mezinárodních záchranných operací, poskytování a přijímání humanitární pomoci a náhrad výdajů vynakládaných právnickými osobami a podnikajícími fyzickými osobami na ochranu obyvatelstva, ve znění novely č.527/2002 Sb.

☐č.328/2001 Sb., Vyhláška Ministerstva vnitra, o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, ve znění novely č.429/2003 Sb.

☐č.380/2002 Sb., Vyhláška Ministerstva vnitra k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva

K zákonu č.240/2000 Sb., o krizovém řízení

č.462/2000 Sb., Nařízení vlády k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č.240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění novely č.36/2003 Sb.

☐č.75/2001 Sb., Vyhláška, kterou se stanoví báňsko-technické podmínky pro zřizování, využití a ochranu důlních děl pro využití při krizových situacích pro uplatňování preventivních, technických a bezpečnostních opatření a provádění kontrol

☐č.281/2001 Sb., Vyhláška, kterou se provádí § 9 odst.3 písm. a) zákona č.240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění novely č.237/2003 Sb.

K zákonu č.241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy

☐č.498/2000 Sb., Vyhláška Správy státních hmotných rezerv o plánování a provádění hospodářských opatření pro krizové stavy